

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 22 maart 2016
Betreft Beantwoording vragen over het doden van gezonde kalveren

Ons kenmerk

DGAN-DAD / 16044673

Uw kenmerk

2016Z03117

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u, de antwoorden op de vragen van de leden Van Dekken (PvdA) en Thieme (PvdD) over het doden van honderden gezonde kalveren (ingezonden 12 februari 2016, kenmerk 2016Z03117).

1

Kent u het bericht 'Honderden te lichte kalveren geëuthanaseerd'?¹

Antwoord

Ja.

2

Erkent u dat het doden van gezonde jonge dieren vanwege economische redenen, als zijnde restafval van de melkindustrie, maatschappelijk onacceptabel is? Zo ja, bent u bereid om maatregelen hiertegen te treffen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja, ik deel uw mening dat het doden van gezonde, jonge, te licht bevonden kalveren om alleen economische reden maatschappelijk onacceptabel is. Ik vind het belangrijk dat alle kalveren een nuttige bestemming krijgen. Wat de uiteindelijke bestemming is, wat het "nut" is van het kalf, is primair aan de ondernemer.

De kalversector, melkveesector en de veehandel (vee en Logistiek NL) hebben met elkaar een plan gemaakt, een "totaalaanpak vitaal gezond en duurzaam kalf". Dat plan heb ik 17 maart jl. ontvangen. Ik heb begrepen dat het doel van het plan een optimale zorg voor het kalf is en dat het plan de gehele periode beslaat vanaf het moment dat het moederdier drachtig wordt op het melkveebedrijf, totdat het kalf als melkkoe wordt ingezet of voor de rundvleesproductie wordt aangeboden en vanaf de vleeskalverhouderij wordt aangeboden voor de slacht. Het traject

¹ <http://www.agriholland.nl/nieuws/artikel.html?id=178051>

voor kalveren die ondanks gepleegde inspanningen nog te licht zijn voor de vleeskalverhouderij, wordt door deze sectorpartijen nog verder uitgewerkt. Ik ga het plan nog bestuderen maar ik ben vooral blij dat deze sectoren hier hun gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen en zijn gekomen met een integraal plan van aanpak. Ik zal uw Kamer in het voorjaar over mijn reactie informeren.

3

Erkent u dat deze 'overbodige kalveren' een gevolg zijn van de massale uitbreiding van de melkveestapel als gevolg van de afschaffing van het melkquotum en de aankondiging van fosfaatrechten, zoals de directeur Food & Agri van de Rabobank aangeeft?² Zo ja, bent u bereid om paal en perk te stellen aan verdere uitbreiding van de melkveestapel om te voorkomen dat nog meer kalveren gedood worden wegens economische redenen? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid om collectief in te grijpen zoals de directeur Food & Agri van de Rabobank suggereert? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

In 2015 zijn volgens het Identificatie & Registratiesysteem (I&R) in totaal 1.756.700 kalveren geboren op een Nederlands melkveebedrijf. Dit is een stijging van 5 procent ten opzichte van 2014. Voor een deel zal dit het gevolg zijn van de groei van de Nederlandse melkveestapel. Over de toekomst van de melkveehouderij en de nadere invulling van het fosfaatstelsel heb ik op uw Kamer op 3 maart jl. geïnformeerd (Kamerstuk 33 979, nr.108).

4

Bent u bereid, gezien de veelheid aan problemen binnen de kalverindustrie ten aanzien van transport, gezondheid, antibioticagebruik, dodingsmethoden et cetera, niet langer te wachten op de zelfreguleringsplannen van de industrie ten aanzien van verduurzaming maar om direct in te grijpen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ik deel de zorgen die er zijn. Waar er sprake is van overtreding van de wettelijke kaders, wordt er opgetreden. Zoals ook aangegeven in mijn brief van 18 december 2015 (Kamerstuk 28286, nr. 850) geeft de NVWA geen exportcertificaten meer af voor langeafstandtransporten nadat dierenartsen van de NVWA constateerden dat de huidige transportsystemen waarmee deze kalveren worden vervoerd niet voldoen aan de vereisten van de Europese Transportverordening (Vo 1/2005), met name op het onderdeel van de drinkvoorziening. De NVWA heeft ook haar controles op de import van kalveren geïntensiveerd. Transporteurs worden gewaarschuwd of beboet als de drinkvoorzieningen bij controle niet voldoen. Hierbij wordt rekening gehouden met de mate van welzijnsaantasting van de dieren. Zoals ook aangegeven in mijn brief

² <http://www.melkvee.nl/nieuws/8388/-honderden--te-lichte-kalveren-doodgespoten>

van 3 maart jl. over de toekomst van de melkveehouderij wordt het antibioticareductiebeleid met kracht voortgezet om te komen tot een zorgvuldig gebruik van antibiotica in de melkveehouderij en het versterken van preventief diergezondheidsmanagement voor met name jonge kalveren. Dit voorjaar zal ik mijn voornemens voor het vervolgbeleid voor het antibioticagebruik in de dierhouderij voor de jaren 2016 – 2020 naar de Tweede Kamer sturen. De kalversector heeft hier echter ook een eigen verantwoordelijkheid. Ik dring bij de kalversector aan op een ambitieuze inzet voor de transitie- en ambitieagenda waarbij meer aandacht komt voor de duurzaamheid, inclusief aandacht voor transport van kalveren.

5

Hoe verklaart u dat meerdere media³, met ondersteunende foto's, berichten dat op verschillende verzamelplaatsen stapels van tientallen dode kalveren lagen terwijl het registratiesysteem van de industrie zegt dat er slechts één kalf is geëuthanaseerd?⁴ Hoe beoordeelt u de betrouwbaarheid van de registraties die door de industrie worden uitgevoerd en diens zelfregulering?

Antwoord

Verzamelcentra zijn verplicht de aan- en afvoer van dieren te registreren in het Identificatie & Registratiesysteem (I&R) van de overheid. Uit het I&R-systeem blijkt dat er gemiddeld zo'n 200 kalveren per week op alle verzamelcentra waar kalveren worden aangevoerd, worden geëuthanaseerd, dan wel naar slachthuizen afgevoerd. Dit is ongeveer 1% van de wekelijkse aanvoer van kalveren op alle verzamelcentra.

Het medium dat de foto van de dode kalveren heeft gepubliceerd, heeft aangegeven dat de foto puur ter illustratie is geplaatst en dat op de foto geen kalveren staan die zijn geëuthanaseerd (Melkvee.nl, 13 februari 2016).

6

Kunt u aangeven in hoeverre bovenstaande problematiek ook speelt in de geitenhouderij, nu deze ook inzet op een forse schaalvergroting en industrialisering?⁵

Antwoord

Ook in de houderij van melkgeiten worden economische afwegingen gemaakt. In de geitenhouderij is het gebruikelijk dat de geitenhouder voor de afzet van jonge geitenbokjes bijbetaalt om dit vlees op verantwoorde en rendabele wijze te kunnen produceren en vermarkten.

³ In de regiokranten Agraaf, Stal & Akker, Veldpost en Vee & Gewas

⁴ <http://www.boerderij.nl/Rundveehouderij/Nieuws/2016/2/Geen-honderden-kalveren-gedood-2758613W/>

⁵ <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/landbouw/publicaties/landbouw-vogelvlucht/sectoren-landbouw/2012-geiten-livv.htm>

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Ons kenmerk
DGAN-DAD / 16044673

De NVWA heeft de afgelopen jaren specifiek inspecties uitgevoerd op het welzijn, de afvoerstromen, het doden op het bedrijf van de jonge dieren en het vervoer van geitenbokjes. Daar zijn enkele overtredingen vastgesteld. In de melkgeitensector speelt de problematiek zoals geschetst bij de kalveren in mindere mate, omdat geiten jaren achtereen worden doorgemolken zonder dat jonge dieren geboren worden.

(w.g.) Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken